

На основу члана 30. Закона о локалној самоуправи («Службени гласник Републике Српске», број 101/04, 42/05) и члана 35. Статута општине Модрича («Службени гласник општине Модрича», број: 4/05), Скупштина општине Модрича, на 9. сједници одржаној дана **29.09.2005.** године, **усвојила је**

ЕТИЧКИ КОДЕКС

изабраних представника у органима власти
општине Модрича

I - УВОД

Члан 1.

Предмет овог Кодекса је прецизирање стандарда понашања изабраних представника у органима власти општине Модрича.

У смислу овог Кодекса «изабрани представник» означава лица који имају мандат у општинској власти добијен путем непосредног избора (избор директним гласањем) или посредним избором (избор од стране Скупштине општине Модрича).

Изабрани представници узајамно се обавезују на поштовање овог Кодекса, односно промоцију етичких принципа и стандарда понашања којих ће се придржавати у обављању дужности, а све у циљу оправдања и јачања јавног повјерења и поуздања свих грађана општине Модрича.

II – ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ

Члан 2.

Овај Кодекс односи се како на изабране представнике грађана, које су грађани бирали на непосредним и тајним изборима тако и на изабране представнике који су бирани и именовани од стране Скупштине општине Модрича.

III – ПРИНЦИПИ ПОНАШАЊА

Члан 3.

Усвајањем овог кодекса изабрани представници, преузимају обавезу да ће, у циљу обављања својих дужности у Скупштини општине Модрича и према јавности у цјелини придржавати се приоритетно Закона и општег интереса, интегритета, несебичности, забрана мита и корупције, отворености, поштења и одговорности,

избјегавања сукоба интереса, правилног управљања ресурсима, обавезе професионалног усавршавања, избјегавања кумулације позиција, узајамног поштовања и уважавања.

1. Приоритет закона и општег интереса

Члан 4.

1. У свом свеукупном дјеловању изабрани представници, увијек ће поштовати приоритет закона и општег интереса и своје активности ће усмјерити и дјеловати у остваривању јавног интереса.
2. Изабрани представници ће у свом дјеловању увијек имати на уму да су изабрани представници свих грађана у општини Модрича, а не неког њиховог посебног дијела.
3. У свом дјеловању увијек ће своје одлуке и акције подешавати искључиво у оквиру прописа и по процедурама које су предвиђене прописима.
4. Ни једну своју одлуку неће донијети нити ће гласати, нити ће избјећи да јавно изнесу свој став, уколико им је познато да одређени акт који треба да се донесе није у складу са прописима или да није поштована прописана процедура његовог доношења.

2. Интегритет

Члан 5.

У свом дјеловању изабрани представници ће, према својим знањима и способностима, увијек самостално доносити своје одлуке за које су одговорни, имајући у виду најбољи интерес свих грађана и неће предузимати финансијске или друге обавезе према појединцима и организацијама које би за узврат тражиле да врше утицај на њих у обављању њихових јавних функција.

3. Несебичност

Члан 6.

Поштујући правило да мандат припада изабраном представнику, а не политичкој странци са чије листе је изабран, изабрани представници ће поступити у складу са општим интересом који искључује рад за финансијску добит или било коју другу директну или индиректну корист за себе или лица из свог приватног и пословног окружења.

4. Забрана мита, корупције и непотизма

Члан 7.

Изабрани представници ни у ком случају неће у обављању својих функција примати или давати неку материјалну или новчану накнаду, обећавати награду или какву другу корист или на било који други начин се понашати што се може оцијенити као активно или пасивно подмићивање по важећем законодавству, а у вези са подржавањем или неподржавањем одређеног приједлога акта, а нарочито ако су ти ставови супротни Међународном уговору, Уставу, Законима, Статуту општине и другим прописима.

Приликом обављања својих функција изабрани представници неће предузимати мјере којима би себи и лицима са којима су у родбинској вези, прибавили неку корист по престанку обављања функције, и то:

- у државним институцијама или приватним предузећима над којима су вршили надзор за вријеме обављања дружности, гдје су успоставили уговорни однос или тамо гдје су им овјерена овлаштења.

5. Отвореност и односи са медијима

Члан 8.

1. Изабрани представници ће у свом дјеловању и у вези са одлукама које доносе увијек бити отворени, благовремено обавјештавати јавност путем средстава јавног информисања и ни једним својим поступком неће избјегавати да јасно и јавно изнесу своје ставове и разлоге за сопствене одлуке и понашања.
2. Према захтјевима медија ће поштено и у потпуности пружати информације везане за обављање њихових дужности и неће пружати ни једну повјерљиву информацију или информацију која се тиче приватног живота изабраних представника или трећег лица.

6. Поштење и одговорност

Члан 9.

1. Изабрани представници ће своје дужности извршавати поштено у најширем смислу значења те ријечи, а за своје одлуке и активности су одговорни и суду јавности и биће увијек спремни да се подвргну било којој врсти контроле која одговара њиховом положају. Осјећајући сопствену одговорност изабрани представник неће своју позицију користити за давање приједлога акта или инсистирати на доношењу акта за који зна, или је очигледно, да је супротан прописима.

7. Избјегавање сукоба интереса

Члан 10.

1. Изабрани представници ће се у сваком случају придржавати одредаба закона о сукобу интереса и других Закона који уређују неспојивост функција изабраног представника са функцијом и положајем у локалној управи, државном органу или предузећима. У свим случајевима наступања сукоба интереса или неспојивости функција, изабрани представник ће у најкраћем року пријавити такав случај и одступити са позиције.
2. Изабрани представник ће у сваком случају током расправе пријавити случај сукоба интереса, ако се разматра одређени акт који треба да буде усвојен и по ком би он, или његови сродници и пријатељи, или правни субјект у коме има финансијске или друге интересе, требало да оствари какву корист или привилегију и приликом одлучивања, ће се изузети од изјашњења.
3. Изабрани представник ће се уредно придржавати захтјева за пријаву података или давања информација о функцијама које заузима, занимању и промјенама у његовој имовини.

8. Управљање ресурсима

Члан 11.

1. Изабрани представници ће са највећом пажњом и осјећањем сопствене одговорности усмјеравати своје понашање и одлуке које се односе на финансијска средства и управљање имовином општине, искључиво у складу са прописима и општим интересом. Својим понашањем неће дати повода, нити активно или пасивно учествовати у припремању или подстицати доношење неправилних одлука које би могле донијети личне користи или остварења нечијег приватног интереса са којима су повезани финансијским или неким другим интересом. У томе смислу доследно ће бити поштован Закон о буџету, те основни принципи стратешког плана и актуелни буџет заснован на Програму рада Скупштине.
2. Изабрани представници ће се уздржавати од свих акција које би требало да резултују избором, именовањем или постављањем лица на одређене позиције, а да се при томе не спроводе прописи, не обезбиједи поступак отворене јавне конкуренције, независне провјере и поштовања принципа квалитета, професионалности, знања и способности.

9. Придржавање буџетске и финансијске дисциплине

Члан 12.

Изабрани представници ће се придржавати буџетске и финансијске дисциплине која обезбјеђује управљање јавним приходима у складу са законом.

У обављању својих дужности неће учинити ништа чиме би проневерили буџетска средства или донације, нити ће предузимати било шта што би могло довести до тога да се буџетска средства и/или донације користе директно или индиректно у личне сврхе.

10. Обавеза професионалног усавршавања

Члан 13.

У циљу што успјешнијег обављања сопствених дужности, изабрани представници ће како самосталним активностима тако и присуствујући семинарима, савјетовањима и другим облицима едукације, обogaћивати и усавршавати своја знања и способности.

11. Избјегавање кумулације позиција

Члан 14.

Изабрани представник ће у потпуности бити посвећен испуњавању дужности које му припадају као непосредно изабраном представнику, а именовање на друге позиције ће прихватити само у оној мјери која неће умањити његове радне и друге способности за извршавање основних обавеза.

12. Узајамно поштовање и уважавање

Члан 15.

1. У међусобној комуникацији и уопште у комуникацији са јавношћу изабрани представници ће у сваком случају иступати са уважавањем и поштовањем, његовати културу дијалога, разговјетно саопштавати своје мисли и идеје, избјегавајући коришћење израза који могу вријеђати и омаловажавати друге личности или групе, на тај начин поштујући једнака права свих на уважавање њихове личности и увјерења
2. Поштујући обавезе изабраних представника – одборника да су дужни присуствовати сједицама Скупштине општине и скупштинских тијела чији су чланови, а уважавајући једни друге, неће напуштати засиједање прије завршетка, а ни током трајања а да прије тога не саопште јавно предсједавајућем разлог повремениог или потпуног напуштања засиједања.
3. Изабрани представници ће настојати да присуствују јавним манифестацијама

или јавним скуповима на које су уредно и благовремено позвани у својству изабраног представника.

13. Односи са службеницима у административној служби

Члан 16.

У обављању својих функција, изабрани представници ће уважавати улогу запослених у административној служби који су им подређени, без предрасуда у погледу хијерархијског ауторитета. Од запослених неће тражити да предузму или пропусте да предузимају било какве радње да би себи или другима остварили директну или индиректну личну корист.

У случајевима, именовања или унапређења службеника изабрани представници ће доносити, објективне и разумне одлуке, показујући пуну одговорност.

Члан 17.

У обављању својих функција изабрани представници ће обезбиједити да се улоге и задаци запослених у локалној управи, који су њима потчињени, остварују у потпуности.

Они ће подстицати све мјере и активности које доприносе унапређењу у обављању послова одјељења и служби за чији рад су одговорни и за мотивацију службеника који тај рад обавља.

14. Правила која владају у изборној кампањи

Члан 18.

Изборна кампања кандидата имаће за циљ да пружи информације и образложења о политичким програмима самог кандидата. Кандидати неће настојати да прибаве гласове бирача на било који други начин осим убједљивом аргументацијом и дискусијом.

Посебно се кандидати обавезују да неће клеветати друге кандидате користити насиље и пријетње, злоупотребљавати бирачке спискове и резултате гласања и обећавати услуге.

IV – СВЕЧАНА ИЗЈАВА

Члан 19.

Изабрани представници приликом преузимања дужности, дају свечану изјаву како је то предвиђено Пословником и потписаће посебну изјаву о прихватању и обавези поштивања Кодекса.

V – ПРАЋЕЊЕ ПРИМЈЕНЕ КОДЕКСА

Члан 20.

1. Изабрани представници ће се узајамно подсјећати и позивати на обавезност поштовања принципа понашања утврђеним овим кодексом.
2. Предсједник Скупштине ће са највећом пажњом пратити остваривање принципа утврђених овим кодексом у дијелу који се односи на одборнике и радна тијела СО-е и бит ће овлашћен да у сваком моменту упозори на обавезу понашања у складу са кодексом, као и да предузме друге мјере у складу са Пословником Скупштине општине.
3. Изабрани представници ће својим активностима подстицати одржавање грађанских панела у просторијама Скупштине општине, као облика непосредног учешћа грађана у локалној самоуправи, а на којима би грађани износили своја виђења, између осталог и о поштовању Етичког кодекса по указаној потреби, те када се стекну околности за то.

Члан 21.

1. Изабрани представник биће спреман да у случају установљења повреде неке од одредби овог Кодекса буде подвргнут кажњавању, а по поступку утврђеном овим кодексом.
2. Сврха овог кажњавања је јавна осуда неприхватљивог понашања супротног овом кодексу као и морални утицај на будуће понашање изабраног представника.
3. Казна за повреду неке од одредби овог кодекса су:
 - **УКОР,**
 - **ЈАВНИ УКОР СА ОБЈАВЉИВАЊЕМ ИЗВЈЕШТАЈА И ОДЛУКЕ,**
 - **НОВЧАНА КАЗНА.**

Уз казну укора и казну јавног укора са објављивањем извјештаја и одлуке може се као споредна казна, изрећи и новчана казна, у складу са овим кодексом.

Члан 22.

Ако се изрекне казна укора, као споредна казна може се изрећи и новчана казна у висини од 10 % од мјесечне одборничке накнаде за период од два мјесеца.

Ако се изрекне казна јавног укора са објављивањем извјештаја и одлуке, као споредна казна може се изрећи и новчана казна у висини од 20 % од мјесечне одборничке накнаде за период од четири мјесеца.

Новчана казна, као главна казна, изриче се у висини од 40 % од мјесечне одборничке накнаде, за период од три до шест мјесеци. Ако је изречена новчана казна као главна казна сматра се да је изречена, као споредна, и казна јавног укура са објављивањем извјештаја и одлуке.

Члан 23.

У циљу обезбјеђења примјене овог кодекса, Скупштина општине образује посебан Одбор за Етички кодекс као стално Скупштинско радно тијело, (у даљем тексту: Одбор).

Одбор прати примјену кодекса, а нарочито јавно изнесене примједбе и препоруке (у било ком облику), поступа по појединачним приједлозима за утврђивање постојања повреде кодекса, подноси извјештаје Скупштини општине са препорукама и има друга овлашћења утврђена овим Кодексом.

Одбор се састоји од пет чланова од којих три из реда одборника, а два из реда угледних и афирмисаних грађана у јавном животу.

Одбор бира председника из реда својих чланова који је општински одборник.

Одбор ће донијети Пословник о раду Одбора.

Члан 24.

Сваки субјекат из јавног живота је овлашћен да поднесе пријаву повреде кодекса, а у пријави ће обавезно навести за које радње сматра да су повреда Кодекса и којим доказима то потврђује. Анонимно поднесене пријаве неће бити разматране и као такве ће бити одбачене.

Одбор разматра пријаву и овлашћен је да проведе поступак испитивања основаности пријаве, и да проведе потпуни доказни поступак и након тога одлучи да ли постоји повреда неке од одредби овог кодекса.

Ако одбор закључи да није било повреде неке од одредби овог кодекса, о томе ће обавијестити подносиоца пријаве, а Скупштину општине ће о таквим случајевима обавјештавати најмање шестомјесечно .

Ако одбор закључи да је одређени изабрани представник учинио повреду неке од одредби овог кодекса, Скупштини општине ће поднијети детаљан извјештај са препоруком о изрицању одређене казне/казни, а Скупштина општине није везана приједлогом одбора.

Скупштина општине одлучује о врсти и висини казне на основу препоруке Одбора, изузев ако сама приложи додатне доказе о непостојању повреде кодекса или повреде поступка утврђеног овим кодексом.

Члан 25.

Казна укура се извршава саопштењем председника Скупштине општине о изреченој казни и доставом примјерка одлуке изабраном представнику према коме је казна изречена.

Казна јавног укура са објављивањем Извјештаја и Одлуке се извршава објављивањем извјештаја и одлуке Скупштине општине о изрицању казне у «Службеном гласнику општине Модрича», и једном од дневних листова.

Новчана казна се извршава доставом одлуке Скупштини општине служби за обрачун одборничких накнада која ће обезбиједити њено извршавање умањењем одборничке накнаде, у складу са том одлуком.

О изреченим казнама за повреду овог кодекса, води се евиденција у Стручној служби Скупштини општине.

Члан 26.

Својим активностима изабрани представници, Одбор за Етички кодекс, те службеници запослени у општини ће обезбиједити промоцију овог Кодекса и путем медија.

Члан 27.

Овај кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у «Службеном гласнику општине Модрича».

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ МОДРИЧА

Број: 01-022-119/05.

Датум: 29.09.2005. године

ПРЕДСЈЕДНИК

Зијад Мујић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

за доношење Кодекса понашања изабраних представника
у Скупштини општине Модрича

1. Кодекс понашања изабраних представника у Скупштини општине Модрича који треба бити усвојен од стране локалног парламента је само један од сегмената пројекта «УГОВОР» чији је основ Европска Повеља и која установљава принципе понашања одборника, као непосредно изабраних представника у највишем органу власти локалне самоуправе.
2. Садржај кодекса је прилагођен основним принципима Европског кодекса понашања локалних и регионалних изабраних представника који је предложио Конгрес локалних и регионалних представника.

Кодекс утврђује основни оквир етичких принципа понашања одборника у Скупштини општине, прилагођен локалним потребама, односно пружа оквире и стандарде у њиховом јавном дјеловању. Знатан дио кодекса уређује механизме надзирања примјене и веома значајну улогу јавног мњења.

3. Сврха овог кодекса је, између осталог, да се најшира јавност упозна са његовим садржајем, односно о томе какво понашање може да се очекује од изабраних представника у Скупштини општине Модрича. Ово утолико има већи значај што кодекс предвиђа да било који члан јавности има право и могућност да поднесе пријаву повреде норми понашања садржаних у кодексу и да очекује да ће се по тој пријави спровести одговарајући поступак.